UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Felicis Potestatis Panormitani Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia ... Examen Ecclesiasticum

Potesta, Felice

Coloniæ, 1712

Cap. VIII. De indissolubilitate Matrimonii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40060

Visual Library

4246 Si defectus fuit ex parte utriuſque, utraque debet novum conſenſum præſtare. Contrariantem debet per verba de præſenti hoc modo; dicat vir: *Angor ſcrupulis de nostri matrimonii valore, ideo ſi aliquis defectus fuit, iterum duco te in uxorem*, Vel interrogare poterit *me diligis*; illa reſpondeat: *utique* tunc ſubjungat: *angor ſcrupulis, &c. ideo ſi aliquis defectus fuerit, vis ex nunc me in maritum*? illa reſpondeat *volo*, tunc ipſe: *etiam ego te volo in uxorem*: & maximè ſi copula affectu maritali ſequatur: *v. num.* 3950. *&* 15.

4247 Si fuit invalidum ob aliquod impedimentum juris Eccleſiaſtici, v. gr. cognationis, affinitatis; & tunc impedimento priùs per diſpenſationem ſublato, renovent ex utraque parte conſenſum.

Et tunc pas ignara debet priùs certiorari de nullitate ſaltem in genere; quia conſenſus fuit ex utraque parte illegitimus, & cum ignorantia circa ſubſtantiam, quæque dedit causam contractui, Scotus *in 4. d. 30. qu. 1. litt.* B. Villal. alii apud Cardenas *diſ.* 2. *num.* Accedit praxis S. Pœnitentiariæ, ubi in formula litter. ejus dicitur: *Ut dictâ muliere de nullitate prioris cõſenſus certioratâ, ſed ita ut latoris delictum nuſquam detegatur, matrimonium cum eadem, & uterque inter ſe ſecrete ad evitanda ſcandala contrahere poſſit, diſpenſes.*

4248 Ex quo tria colliges, 1. Quòd conjux ignara certiorari prius debeat de nullitate. 2. Quòd ſufficiat certioratio nullitatis in genere, non in ſpecie, 3. Non eſt opus, ut talis revalidatio fiat coram Parocho, & teſtibus, ſi impedimentum ſit occultum; benè ſi publicum; quia cum matrimonium fuerit publicè contractum (licèt invalidè) in facie Eccleſiæ coram Parocho, & teſtibus, ceſſant inconvenientia, ob quæ Trid. *ſeſſ.* 24. *de refor. cap.* 1. præſentiam Parochi, & teſtium præſcripſit. Tamb. *cit.* §. 3. qui ultra quamplures Doctores, refert ſic decrevaſſe B. Pium V. Sacram Congr. Card. & Rotam Rom. Quibus accedit praxis.

4249 Plures graves Doctores apud Cardenas *cit. num.* 670 tenent, non requiri talem certiorationem, ſed ſufficere, ut ſola pars conſcia impedimenti conſenſum renovet. At Cardenas *cit. à num.* 673. & Buſemb. *lib. 6. tr. 6. cap. 3. dub.* 3. docent hac ſententiam utpotè minus tutam, & tenuis probabilitatis, non eſſe practicandam, niſi in caſu extremæ neceſſitatis puta ſi pars conſcia prudenter timeat aliam partem diſſenſuram, & inde oriri graviſſima mala ſibi, aut proli inimicitias, ſcandala & mortē. Vel ſi, fœmina affinitatem contraxit cum viro, eo quia priùs rem habuerat cum illius fratre, & ſi id revelet, timet mortem, aut perpetuam inimicitiam, quæ mala non poſſint aliter evitari, quàm omittendo hujuſmodi certiorationem. Ita illi.

Addit Cardenas *n.* 676. quòd in hoc 2. Caſu conjux conſcia poterit ignoranti dicere: *Se, non habuiſſe conſenſum*, & quidem non mentitur, quia conſenſus ratione impedimenti fuit nullus, *v. à, n.* 3618

CAPUT VIII.

De indiſſolubilitate Matrimonii.

4250 MAtrimonium, tam fidelium, quàm infidelium, eſt indiſſolubile, & perpetuum, etiam jure naturæ, & divino; quia ordinatur ad tria bona Matrimonii, quæ de jure naturæ perpetuitatem important; *v. num.* 3959. Unde Chriſtus ait Matth. 19. *Quod Deus conjunxit, homo non ſeparet.* Et Paulus 1. ad Cor. 7. *Mulier alligata eſt legi quanto tempore vir ejus vivit*: *v. num.* 4112.

4251 Matrimonium baptizatorum conſummatum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſummatum in nullo caſu diſſolvi poteſt quoad vinculum. Eſt de fide ex Concl. Florent. *in decr. de* Sacr. ex Trid *ſeſſ. 24. cap. 7. v, à num.* 4051.

MATRIMONIUM RATUM,

4252 SEd non conſummatum pabtizatorũ diſſolvi poteſt quoad vinculum. Primò à Papa per poteſtatem extraordinariam à Chriſto ei traditam quoad ea, quæ ſunt neceſſaria bono Eccleſiæ regimini; ſicut diſpenſare poteſt ex graviſſima cauſa in voto ſolemni, quod eſt plus.

Hinc in matrimonio rato diſpenſaverunt Greg. VII. Martinus V. Eug. IV. & B. Pius V. quos refert Arſdekin *tom. 2. p. 129.* Del bene *part. 2. de Inquis. dub. 336. ſect. 66. num. 20. v. num.* 4178.

4253 Secundo diſſolvitur quoad vinculum per ſolemnem profeſſionem Religioſam Eſt de fide ex Trid. *ſeſſ. 24. Can. 6.* Idque jure Eccleſiaſtico, ut dictum eſt *à n.* 4062. & tunc poſt unius profeſſionem liberum eſt alteri conjugi ad alias nuptias tranſire.

Hinc comprehenditur profeſſio in Ordine Militari S. Joan. minimè in aliis Ordinibus Militaribus S. Jacobi, Calatravæ, & Alcantaræ; quia horum profeſſio, licèt ſit ſolemnis, eſt compoſſibilis cum matrimonio, cum voveant caſtitatem ſolùm conjugalem.

4354 Neque hic comprehenditur profeſſio per vota biennii in Societate Jeſu; quia Trid. declarat, hoc privilegiũ dirimendi matrimonium ratum antea contractum, eſſe à Chriſto conceſſum profeſſioni Religioſæ, ſolemni, hoc eſt ſub votis ſolemnibus; profeſſio verò in Societate eſt Religioſa, ſed non ſolemnis; quia fit ſub votis ſimplicibus unde ſolùm habet dirimere matrimonium contrahendum, videlicet illis ſuperveniens; idque ex ſpeciali privilegio, & Daclar. Greg. XIII. per Bullam *Aſcendente Domino*, at non matrimonium ratum ante illa contractum. Tam. *2. lib. 8. tr. 5. c. 6. §. 2. num. 10.* cum Doctoribus Societatis contra Pontium *lib. 9. c. 3.*

4255 Pro majori claritate ſcito, Ecclesiam *cap Publico 7. de Converſ. Conjug.* post matrimonium ratum non conſummatum concedere conjugibus bimeſtre ad deliberandum de meliori ſtatu, videlicet de ingreſſu Religionis; ita ut intra bimeſtre poſſit unus conjugum, etiam altero invito, ad Religionem transire, ſi matrimonium non conſumavit.

Et tunc conjux ſuperſtes, ut ad alias nuptias tranſeat, expectare debet profeſſionem illius; ita ut ſi ſponſa ætatis duodecim annorum poſt matrimonium ratum ſit Religionem ingreſſa, conjux ſuperſtes expectare debet per quatuor annos, cùm non poſſit ſponſa ante annum 16. expletum ex Trid. validè professionem emittere; & tunc matrimonium tum diſſolvitur quoad vinculum.

4256 Elapſo autem bimeſtre conjux tenetur ſub mortali reddere debitum, quia incipit jus ad petendum; unde peccat, ſi petendi neget, *v. n.* 1404. At eſt ei liberum Religionem ingredi, & in ea profiteri, etiamſi tres anni in matrimonio rato præcesserint; privilegium Religionis de diſſolvendo matrimonio rato, ut dictum eſt ex Trid.

4257 Quod privilegium eſt divinum acceptum ab Apoſtolis, & in Eccleſia per traditionem retentum ad favorem majoris perfectionis.

4258 At non conceditur Ordini Sacro, unde Matrimonium ratum non diſſolvitur per Ordinem Sacrum ſupervenientem, ut definitum à Joan. 22. in Extrav. Nec participatum; adeòque ſic contra voluntatem uxoris ordinatus juſtè poteſt ab ea revocari ad quemcumque gradum evectus, & tenetur vel Religionem ingredi, & in ea p[illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vel ad uxorem redire, reddendo, & non petendo debitum, ob votum caſtitatis, quòd quoad jus autem petendi uxori non præjudicavit, & ſervare poteſt.

4259 Bimeſtre computari debet à puncto contracti matrimonii, ad punctum, quo finit.

4260 Quo finito, ſi conjux prætextu ingreſſûs Religionis cohabitionem, aut redditionem debiti differat, tunc poteſt à Judice Eccleſiaſtico, circumſtantiis conſideratis, aſſignato rationabili, ac peremptorio termino, & cautione exactâ, compelli etiam per cenſuras Religionem ingredi, aut cùm altero conjuge matrimonialiter cohabitare.

4261 Si vir intra bimeſtre ad deliberandum conceſſum violenter, aut metu cadente in virum conſtantem, uxorem cognoſcat, non poteſt ampliùs ipſe, benè verò ſponſa Religionem ingredi; quia dolus, & culpa alterius non poteſt præjudicare ſponſæ, niſi ex tali concubitu ſuſcepta ſit proles, & non ſit alia perſona, quæ eam commodè educare poſſit; tunc námque Sponſa per accidens impeditur à Religionis ingreſſu.

4262 Quo impedimento accidentali ſecluſo, etiam ſi ſponſa profeſſionem emiſerit, non poteſt conjux, qui eam coegit, ad ſecundas nuptias tranſire; quia licet coactè, verè matrimonium conſummavit: *v. à n. 4251.*

4263 Si verò conjux eam renitentem vi cognovit poſt bimeſtre, non poteſt ſponſa Religionem ingredi; quia elapſo bimeſtri tenebatur ex juſtitia reddere, & Sponſus conjugio uſus eſt jure ſuo; unde matrimonium eſt conſummatum. Pithing. *lib. 3. decr. tit. 16. de converſ. conjug.*

CAPUT IX.

De impedimento actûs conjugalis ex voto.

4264 Qui poſt votum non nubendi, matrimonium contrahit, peccat nubendo; at poſtquàm nupſit, poteſt petere & reddere; quia voto non nubendi opponitur contrahere, minimè conſummare; & matrimonio contracto, jam eſt factus impotens ad votum.

4265 Qui vovit Religionem, aut ſuſcipere Ordinem Sacrum, non tenetur ad caſtitatem, antequàm profeſſionem emittat, aut Ordinem ſuſcipiat; quia non proinde votum caſtitatis emiſit.

4266 Diſcrimen autem inter hæc duo vota Religionis, & Ordinis Sacri, conſiſtit in hoc, quòd qui vovit Religionem, ſi nubat, peccat nubendo, & primâ vice conſummando, ſive petendo, ſive reddendo; peccat quidem nubendo, quia tranſgreditur votum Religionis cùm nuptiis incompoſſibile: peccat primâ vice conſummando, quia eſt ei liberū Religionem ingredi, ad id ante conſummationem tenetur, cùm profeſſio Religioſa matrimonium ratum diſſolvat.

At matrimonio primâ vice, etiam intrâ bimeſtre, conſummato, poteſt petere debitum; quia haud ampliùs eſt impeditus; non voto caſtitatis, quia votum Religionis non eſt votum caſtitatis; nec voto Religionis, quia matrimonio ſemel conſummato non poteſt Religionem ingredi, niſi in caſu adulterii; & tunc petere non poſſet, nec reddere, ſed teneretur votum implere per ingreſſum Religionis, ad quem etiam tenetur mortuâ uxore. Unde in caſu adulterii, primâ vice petendo, aut reddendo peccaret, non poſteà, quia, per remiſſionem factam amiſit